

Broj: 07-21/2-397/26
Sarajevo, 10.03.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Vlada Federacije BiH
n/r sekretar

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 26-03-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	77	26

PREDMET: Zastupnička inicijativa zastupnika Admir Čavalić u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH - izjašnjenje, *dostavlja se*

Veza: Akt Vlade Federacije BiH broj: 03-02-368-12/2026 od 06.03.2026. godine

Poštovani,

Aktom, broj i datum označeni u Vezi, dostavili ste Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, radi odgovora u skladu sa nadležnostima, zastupničko pitanje koje je postavio Admir Čavalić zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje je Vladi Federacije BiH dostavio predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: 05/1-02-77/26 od 04.03.2026. godine.

Zastupničko pitanje se odnosi na slijedeća pitanja:

„1. Na osnovu kojih stručnih, hidrogeoloških i naučnih analiza je Federalno ministarstvo u novembru 2012. godine donijelo Pravilnik o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnadbijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“ broj 88/12), kojim su smanjene granice II i III zaštitne zone za izvorišta tipa Sarajevskog polja?

2. Zašto Pravilnik iz 2012. godine nije bio predmet javne rasprave, i da li takva procedura bila u skladu sa tada važećim propisima o transparentnosti donošenja podzakonskih akata?

3. Da li je Ministarstvo vršilo komparativnu analizu sa pravilnicima zemalja EU i regiona prije izmjena 2012. godine? Ukoliko jeste, molim dostaviti tu analizu.“

Shodno naprijed navedenom, u skladu sa nadležnostima Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva daje se sljedeći

ODGOVOR

1. U Pravilniku o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnadbijevanje stanovništva („Službene novine Federacije

BiH", broj 88/12) (u daljem tekst: Pravilnik) je ostavljena mogućnost da autori elaborata zaštite izvorišta vode za piće (stručni dokument) mogu određene granice zona usklađivati sa rezultatima istraživanja koje trebaju provesti za svako od izvorišta zasebno, iz razloga što je nemoguće za sve tipove izvorišta na području FBiH propisati 3-4 univerzalna pravila za određivanje granica sanitarnih zona koji će važiti za sva izvorišta podjednako, jer svako izvorište ima svoj zaseban mehanizam rada i svako izvorište ima različite tipove zagađivača u svom slivu koji direktno utiču na obuhvat sanitarnih zona. Odnosno, zone zaštite izvorišta vode za piće stručno može da utvrdi jedino onaj ko provede adekvatna istraživanja i analize, a što bi trebala raditi pravna lica koja su osposobljena za obavljanje visoko stručnih poslova, a za koji je neophodan angažman visoko specijaliziranih stručnjaka tj. hidrogeologa, hidrologa, tehnologa, modelara kvaliteta i transporta podzemnih voda itd., zbog čega je u Pravilniku decidno naveden sadržaj elaborata zaštite izvorišta (član 12. Pravilnika) i analize koje treba provesti kod njegove izrade.

Dodatno, član 5. stav 4. Pravilnika propisuje da:

- a) ukoliko se pokaže opravdanim, u elaboratu zaštite izvorišta, II i III zaštitna zona mogu se u potpunosti ili na pojedinim dijelovima sliva tretirati kao jedinstvena zona sanitarne zaštite izvorišta,
- b) unutar II, III ili IV zaštitne zone mogu se utvrditi određena ograničena područja koja će imati strože zabrane i ograničenja od onih utvrđenih u Prilogu 1. ovog Pravilnika za predmetnu zaštitnu zonu kako bi se dodatnim mjerama zaštite smanjio potencijalni rizik zagađenja.

Dalje, prilikom određivanja granice zona sanitarne zaštite izvorišta vode u akviferima intergranularne poroznosti, članom 6. stav 4. Pravilnika propisuje se da u izuzetnim slučajevima, granice I zaštitne zone za izvorišta iz stava 1. ovog člana se moгу proširiti u cilju zaštite direktnog zahvata podzemnih voda kako bi se spriječio transport zagađenja od postojećih javno značajnih infrastrukturnih objekata (saobraćajnica, željeznička pruga, specijalni objekti i sl.) koji se već nalaze u neposrednoj blizini zahvata. U ovim slučajevima proširene granice I zaštitne zone utvrdit će se na osnovu ekonomsko-tehničke argumentacije koja opravdava ovo izuzeće, a koje će se prezentirati u elaboratu zaštite izvorišta. Također, u istom članu, stav 11. propisuje da u slučajevima izuzetno složenih hidrogeoloških uslova na terenu, naručilac izrade elaborata zaštite izvorišta može predložiti povećanje područja zaštitnih zona izvorišta za II i III zaštitnu zonu. Ovaj prijedlog zajedno sa ključnim obrazloženjem i prijedlogom planiranog programa radova dostavlja se nadležnoj Agenciji za vodno područje na davanje stručnog mišljenja o opravdanosti takvog zahtjeva kao i o dodatnim analizama koje elaborat zaštite mora sadržavati.

U slučajevima prilikom određivanja granica zona sanitarne zaštite izvorišta vode u kraškim akviferima član 7. stav 4. propisuje da, u izuzetnim slučajevima, granice I zaštitne zone za izvorišta iz stava 1. ovog člana moгу se proširiti radi sprječavanja zagađenja izvorišta od postojećih javno značajnih infrastrukturnih objekata (saobraćajnica, željeznička pruga, specijalni objekti i sl.) koji se već nalaze u neposrednoj blizini zahvata. U ovim slučajevima proširene granice I zaštitne zone utvrdit će se na osnovu ekonomsko-tehničke argumentacije koja opravdava ovo izuzeće, a koje će se prezentirati u elaboratu zaštite izvorišta.

U istom članu u stavu 7. u izuzetnim slučajevima, II zaštitna zona može se ustanoviti i za one dijelove sliva koji se nalaze izvan granice iz stava 6. ovog člana, u kojima je prividna brzina tečenja podzemne vode veća od 2,5 km/dan u uslovima velikih voda, dok u istom članu u stavu

9. u izuzetnim slučajevima, III zaštitna zona može se ustanoviti i za one dijelove sliva, koji se nalaze izvan granice iz stava 8. ovog člana, u kojima prividna brzina tečenja podzemne vode iznosi od 1,0 do 2,5 km/dan u uslovima velikih voda.

Također, član 10. stav 5. Pravilnika propisuje da u izuzetnim slučajevima, ako se procjenom ukupnog rizika u elaboratu zaštite izvorišta utvrdi da se provođenjem standardnih i dodatnih mjera zaštite ne može obezbijediti adekvatna zaštita izvorišta u slučaju provođenja neke od aktivnosti iz Priloga 1. ovog Pravilnika, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva će informisati Vladu Federacije Bosne i Hercegovine i od iste zatražiti zabranu predmetne aktivnosti ili donošenje odluke o eventualnoj izgradnji infrastrukturnih objekata kojima će se obezbijediti adekvatna zaštita izvorišta.

Prilikom izrade Pravilnika, Konsultantski tim i Radna grupa su bila stanovišta da ovaj Pravilnik nebi trebao ništa zabranjivati u 4. zoni zaštite i stoga je predložio član 10. stav 5. Pravilnika kojim se zabrana određenih aktivnosti omogućuje ako to Vlada utvrdi. Naime, kako takvih zabrana nema niti u jednom sličnom pravilniku u bilo kojoj od EU Zemalja članica, stav je bio da je "preambiciozno" da krupne razvojne odluke zabranjuje elaborat o zaštiti izvorišta jer bi to trebale biti odluke entitetskih organa.

U skladu sa naprijed elaboriranim, proizilazi konkretan odgovor na Vaše prvo pitanje:

- da stručne, hidrogeološke i naučne analize nisu rađene za potrebe ovog Pravilnika nego se iste, u cilju određivanja adekvatnog obuhvata zona zaštite izvorišta vode za piće, rade prilikom izrade Elaborata o zonama zaštite izvorišta vode za piće, na osnovu kojeg se donosi Odluke o zonama zaštite.
- da do smanjenja granica zona sanitarne zaštite nije došlo zbog odredbi Pravilnika, jer isti propisuje način i proceduru za povećanje granice obuhvata zona sanitarne zaštite u toku izrade elaborata. Naime, Pravilnik daje dovoljnu elastičnost naručiocu i nosiocu izrade elaborata da proširi granice obuhvata, čime je omogućena adekvatna zaštita izvorišta vode za piće.

2. Pravilnik je donesen je u skladu sa tada važećim procedurama donošenja.

Naime, Nacrt pravilnika izrađen je u okviru dvogodišnjeg projekta (Support to Water Policy in BiH) koji se finansirao iz Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA) Evropske unije za 2007. godinu u iznosu od 1 milion eura. U okviru projekta također je izrađena priložena podstrategija za učešće javnosti. Projekat je implementirao konzorcij kompanija pod vodstvom kompanije PM Group iz Irske u kojem su učestvovali predstavnici ključnih partnera kako slijedi:

Na nivou BiH

- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO).

U FBiH

- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;
- Agencije za vode u Sarajevu i Mostaru;
- Ministarstvo za okoliš i turizam;
- Ministarstvo zdravstva;
- Ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

URS

- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- Agencije za vode u Bijeljini i Trebinju;
- Ministarstvo za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju;
- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi;
- Ministarstvo gospodarstva, energetike i razvoja.

U Brčko Distriktu

- Relevantna ministarstva i Vlada Brčko Distrikta.

Ostali

- Kantoni (FBiH), opštine, naselja, komunalna preduzeća i NVOe.

Jedna od tri ključne komponente projekta zvala se „Priprema planskih dokumenata za transpoziciju i sprovođenje EU standarda u zakonodavstvu u BiH iz oblasti upravljanja vodnim resursima i izrada podzakonskih akata naročito za kontrolu ispuštanja otpadnih voda i zona zaštite oko izvorišta za piće.“

O ovome Projektu je javnost upoznata i to:

- o početku Projekta 3. decembra 2009. godine
- o završetku Projekta 27. oktobra 2011. godine.

O Nacrtu pravilnika provedena je kompletna javna rasprava u skladu sa priloženim dokumentom.

3. Pravilnik je pripremljen od strane konsultanta EU u okviru IPA projekta „Podrška politici voda u BiH“ koji predstavlja usklađivanje propisa BiH sa propisima EU, a samim time je usklađen sa praksama u zemljama EU odnosno istim su uvedeni EU standardi u zakonodavstvo u BiH iz oblasti upravljanja zaštitom izvorišta vode za piće.

Pravilnik je usklađen sa Direktivom 2006/118/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće uspostavljanje okvira za djelovanje zajednice u oblasti politike voda (OJ L3722, 27.12.2006.)

Na predmetni Pravilnik dobijene su saglasnosti Federalnog ministarstva zdravstva (akt broj:03-37-1964/12 od 04.07.2012. godine) i Federalnog ministarstva okoliša i turizma (akt broj:04-02-824/12 ZM od 16.07.2012. godine). Isto tako, na predmetni Pravilnik pribavljeno je i ugrađeno mišljenje Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima EU (akt broj: 07-02/2-25-759/12, od 23.08.2012. godine). Isto tako, našim aktom broj: 05-1-25/4-63-6/12 od 14.09.2012. godine Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije dostavljeni su Izjava usklađenosti i Uporedni prikaz usklađenosti za predmetni Pravilnik, kako je traženo u navedenom Mišljenju Ureda.

Napominjemo da ovo Ministarstvo ne raspolaže naprijed navedenim aktima niti traženim „stručnim podlogama, mišljenjima eksperata, zapisnicima sa sastanaka, eventualnim dopisima zainteresovanih strana koji su prethdili donošenju Pravilnika iz 2012. godini“ iz razloga što

dokumentacija nije dostupna u arhivi ovog ministarstva, s obzirom na protek roka čuvanja arhivske građe u skladu sa važećim propisima o kancelarijskom i arhivskom poslovanju.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu;
- ① - Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Predstavnički/Zastupnički dom;
n/r zastupnik Admir Čavalić;
- Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Predstavnički/Zastupnički dom;
n/r Predsjedavajući/Predsjedatelj
- Sektoru za vode i
- a/a